

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Ľubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše v právní věci

žalobce: J. M.
proti
žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Znojmo
sídlem Dyjská 4, Znojmo

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v nevyplácení
sociálního kapesného za měsíce červenec a srpen 2024,

takto:

- I. **Určuje se**, že neposkytnutí sociálního kapesného žalobci za měsíc srpen 2024 je
nezákonným zásahem.
- II. Žalované **se přikazuje** poskytnout žalobci sociální kapesné za měsíc srpen 2024 do
30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Ve zbytku se žaloba **zamítá**.
- IV. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Podstatou projednávaného sporu je důvodnost nevyplácení sociálního kapesného žalobci vězeňskou službou po dobu dvou měsíců.

II. Skutkové okolnosti

2. Podanou žalobou se žalobce domáhá soudní ochrany před nezákonným zásahem žalované, spočívajícím v nevyplácení sociálního kapesného, na nějž dovozuje nárok z § 16 odst. 8 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů (dále „ZVTOS“).
3. Ze žaloby, jejích příloh a správního spisu se podává, že v rozúčtování ze dne 14. 8. 2024 k osobě žalobce za měsíc 7/2024 je uvedeno v položce „sociální kap.“ 0 Kč. V rozúčtování ze dne 13. 9. 2024 k osobě žalobce za měsíc 8/2024 je rovněž uvedeno v položce „sociální kap.“ 0 Kč.
4. Dne 29. 8. 2024 zaslal žalobce Ekonomickému oddělení žalované žádost o vysvětlení, proč neobdržel sociální kapesné dle § 16 odst. 8 ZVTOS. Žalobce v něm uvádí, že ke dni rozúčtování nemohl disponovat s částkou 150 Kč. Jemu zasláné peníze nelze dle zákona považovat za překážku pro poskytnutí sociálního kapesného. Připouští, že ke dni rozúčtování měl na svém osobním účtu 430 Kč, nemohl s nimi ale volně disponovat.
5. Dne 16. 9. 2024 zaslal žalobce žalované podání nadepsané „předžalobní výzva“. Upozornil v něm, že dva po sobě jdoucí měsíce neobdržel sociální kapesné navzdory tomu, že splnil veškeré zákonem dané podmínky. Požádal o odstranění nedostatků a vyplacení sociálního kapesného ve lhůtě sedmi pracovních dnů od doručení výzvy.
6. Dne 23. 9. 2024 zpracovalo Oddělení prevence a stížností žalované zprávu o prošetření stížnosti (č. j. VS-190283-9/ČJ-2024-803910-STV). V ní uzavřelo, že žalobce měl na konci měsíce na osobním kontě peníze ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč. V měsíci červenci 2024 mu byly zaslány peníze, s nimiž mohl volně nakládat a ze kterých provedl nákup ve vězeňské prodejně ve výši 1 894 Kč. V měsíci srpnu 2024 neobdržel sice žádné finanční prostředky, měl však na osobním účtu částku 430 Kč, s níž mohl volně disponovat. Ani v jednom měsíci mu tak nevznikl nárok na sociální kapesné. Stížnost proto byla vyhodnocena jako nedůvodná.
7. Dne 25. 9. 2024 zaslala žalobci ředitelka žalované písemné vyřízení stížnosti (č. j. VS-190283-9/ČJ-2024-803910-STV). V něm vyhodnotila stížnost jako nedůvodnou. Zákonná podmínka pro poskytnutí sociálního kapesného nebyla v červenci, ani v srpnu 2024 naplněna.

III. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

8. Žalobce namítá, že vůči němu dochází k soustavnému a systematickému porušování § 16 odst. 8 ZVTOS. Dne 14. 8. 2024 a 13. 9. 2024 mu nebylo při rozúčtování pracovní odměny přiznáno sociální kapesné, i když splnil veškeré zákonné podmínky.
9. Žalobce nesouhlasí s tvrzením uváděným ve „vyřízení stížnosti“, že měl na osobním kontě částku 420 Kč (ve skutečnosti 430 Kč). Peníze mu byly na účtu blokovány, proto s nimi nemohl volně disponovat. Tím pádem nebyla splněna podmínka § 16 odst. 8 ZVTOS. Konkrétně od 2. 8. 2024 do 16. 8. 2024 byla blokována částka 30 Kč na nákup léčiv. Ve dnech 15. 7. 2024 do 21. 8. 2024 byla blokována částka 400 Kč. Za volnou dispozici označuje možnost vědomě provádět transakce s finančními prostředky projevem vlastní vůle.

10. Závěrem žalobce požaduje, aby soud rozhodl, že žalovaná je povinná mu uhradit dlužné sociální kapesné ve vztahu k rozúčtování k 14. 8. 2024 a 13. 9. 2024. Současně má být žalované uloženo uhradit mu odškodné ve výši 20 000 Kč za způsobenou psychickou újmu.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná trvá na tom, že by měla být žaloba zamítnuta. Za měsíc červenec i srpen 2024 měl žalobce k dispozici částku vyšší než 150 Kč, se kterou mohl nakládat dle své vlastní vůle. Nárok na odškodnění nelze podle žalované v tomto řízení projednat.
12. Ze správního spisu vyplývá, že v průběhu **měsíce července 2024** obdržel žalobce na osobní podúčet finanční prostředky celkově ve výši 2 320 Kč. V průběhu tohoto měsíce nakoupil ve vězeňské prodejně celkově za částku 1 894 Kč. V průběhu července měl tedy k dispozici finanční prostředky přesahující částku 150 Kč, se kterými mohl volně nakládat a tak i činil.
13. V den, kdy probíhá zúčtování pracovní odměny (v daném případě 14. 8. 2024) je zohledněno zúčtovací období, tedy celý předcházející měsíc. Výklad zákona předestřený žalobcem, že se má posuzovat pouze aktuální stav finančních prostředků v den rozúčtování, by znamenal, že by vznikl nárok na sociální kapesné i tehdy, pokud by ke dni rozúčtování použil žalobce veškeré finanční prostředky vyšší 150 Kč. Takový výklad zákona by byl příliš extenzivní a neodpovídal by úmyslu zákonodárce. I z důvodové zprávy vyplývá, že sociální kapesné má kompenzovat nedostatek prostředků, jež si odsouzený nemohl sám zajistit, nikoliv nahrazovat spotřebované prostředky.
14. Žalovaná dodává, že z kontrolního hlášení měsíčního rozúčtování za měsíc červenec 2024 je zřejmé, že i ke dni 14. 8. 2024 se na osobním podúctu žalobce nacházelo ještě 430 Kč. Žalovaná nesouhlasí s tvrzením, že žalobce s touto částkou nemohl disponovat. Byl to sám žalobce, kdo souhlasil s tím, že se částka 30 Kč použije na úhradu předepsaného léku a částka 400 Kč na kontrolu rádia. O tom svědčí podpisy žalobce ze dne 2. 8. 2024 a 15. 7. 2024 (č. l. 11-13 správního spisu). S těmito částkami proto bylo naloženo dle vlastní úvahy žalobce.
15. V průběhu **měsíce srpna 2024** se z osobního podúctu žalobce strhlo 30 Kč na léky a 200 Kč na kontrolu rádia. Z kontrolního hlášení měsíčního rozúčtování za srpen tedy vyplývá, že žalobce disponoval částkou 230 Kč., kterou dle svého uvážení použil na úhradu poplatku z kontroly rádia a na doplatek za předepsaný lék. K rozúčtování dne 13. 9. 2024 měl žalobce na svém osobním podúctu částku ve výši 200 Kč. S ní nemohl volně disponovat, jelikož byla toho dne použita na srážku pohledávky žalované vůči žalobci, spočívající v nákladech výkonu trestu. Ekonomický program ze zadaných údajů ke dni 13. 9. 2024 vyhodnocoval předcházející zúčtovací období a jelikož žalobce v měsíci srpnu stále disponoval částkou 230 Kč, kterou použil dle svého uvážení, nevznikl mu nárok na sociální kapesné.

V. Replika žalobce

16. Žalobce nesouhlasí s argumentem žalované, že mohl v měsíci červenci volně nakládat s částkou 430 Kč. Přirovnává tuto situaci k běžnému platebnímu styku při placení bankovní platební kartou. Částka se nestrhne okamžitě z účtu, ale přejde do nezaúčtovaných transakcí. Podle žalobce se i částka 430 Kč nacházela ve stavu jakési nezaúčtované transakce a nebylo mu umožněno s ní nakládat. Tomuto stavu má odpovídat i zákonná úprava sociálního kapesného. Bez něho si nemohl zakoupit základní hygienické prostředky, které pak musel žebrot od spoluvězňů.

VI. Ústní jednání konané dne 24. 11. 2025

17. Ústní jednání prostřednictvím videokonference bylo několikrát odročováno z technických důvodů a z důvodu obtížné dosažitelnosti žalobce. Při ústním jednání konaném prostřednictvím videokonference dne 24. 11. 2025 žalobce setrval na své žalobní argumentaci. Stejně tak žalovaná trvala na svém stanovisku předestřené ve vyjádření k žalobě.
18. Ani jedna strana nepřednesla důkazní návrhy. Žalobce pouze doplnil, že mu nebyly vydávány hygienické potřeby a nemohl kontaktovat své blízké. Po podání žaloby se chování zaměstnanců žalované vůči němu rapidně zhoršilo a byl donucen požádat o přemístění do Věznice Rapotice.

VII. Hodnocení věci soudem

19. Krajský soud za splnění podmínek pro rozhodnutí ve věci po nařízení ústního jednání (§ 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“), přezkoumal (§ 87 s. ř. s.), zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o nezákonnosti zásahu žalovaného, přičemž shledal, že **žaloba je z části důvodná**.

VII. 1 Právní rámec

20. Sociální kapesné bylo zavedeno do ZVTOS zákonem č. 29/2024 Sb. s dělenou účinností.
21. Ve znění od 1. 5. 2024 do 31. 12. 2024 stanovil ZVTOS:

§ 16 Sociální podmínky odsouzených a poskytování zdravotních služeb

...

(8) Pokud odsouzený, který není zařazen do práce a neodmítl bez závažného důvodu práci, nemůže ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování pracovní odměny, volně nakládat s penězi ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč, poskytne mu věznice sociální kapesné v takové výši, aby mohl volně nakládat s penězi ve výši odpovídající této částce.

22. Ve znění od 1. 1. 2025 byla tato úprava nahrazena novým ustanovením ZVTOS:

§ 26a Sociální kapesné

(1) Pokud nemá odsouzený ke dni, ke kterému podle vnitřního řádu věznice probíhá rozúčtování pracovní odměny, na zvláštním účtu uložené peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši dosahující alespoň částky stanovené vyhláškou ministerstva, poskytne věznice odsouzenému sociální kapesné v takové výši, aby měl na zvláštním účtu peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši odpovídající této částce.

(2) Sociální kapesné se neposkytne odsouzenému, který v předchozím kalendářním měsíci odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil. ...

23. Podle § 8 vyhlášky č. 360/2024 Sb., o výši nákladů výkonu vazby a trestu odnětí svobody a o podrobnostech nakládání s penězi vězněných osob a osob ve výkonu zabezpečovací detence a o změně souvisejících vyhlášek, účinné od 1. 1. 2025, činí částka, se kterou může odsouzený nebo osoba ve výkonu zabezpečovací detence volně nakládat a jejíž nedosažení odůvodňuje poskytnutí sociálního kapesného, 150 Kč.
24. Důvodová zpráva k zákonu č. 29/2024 uvádí k sociálnímu kapesnému zakotvenému v § 16 odst. 8 ZVTOS:

V souladu s obecnou částí důvodové zprávy se navrhuje, aby věznice poskytovala odsouzenému tzv. sociální kapesné, které bude nahrazovat tzv. sociální balíček obsahující základní věci osobní potřeby, resp. sociální poukázku, která může být poskytována místo tohoto balíčku.

Na sociální balíček (sociální poukázku) totiž podle dnešní úpravy nemá nárok osoba, která v období jednoho kalendářního měsíce měla příjem nebo jiné peněžní prostředky ve výši alespoň 100 Kč, bez ohledu na to, zda s touto částkou mohla nebo nemohla disponovat. Jak bylo uvedeno již v obecné části důvodové zprávy, soudní praxe dovodila, že z těchto příjmů zaslaných odsouzenému do věznice je možné strhnout na exekuční srážky vše, tj. odsouzení, kteří nejsou pracovním zařazením a kteří tedy nepobírají pracovní odměnu, ze které by se tvořilo kapesné, se mohou dostat do situace, že byt' mají příjem, nedisponují naprosto žádnými peněžními prostředky.

Navrhovaná právní úprava zajišťuje, že všichni odsouzení budou mít v každém kalendářním měsíci k dispozici určitou minimální částku, s níž mohou volně nakládat (toto samozřejmě neplatí pro odsouzené, kteří příjem nemají díky svému přístupu ke své pracovní povinnosti, tj. pro odsouzené, kteří odmítli pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupili). Tuto částku se zároveň navrhuje navýšit ze současných 100 na 150 Kč.

Sociální kapesné ale nebude poskytováno ve fixní částce 150 Kč, ale vzhledem k účelu, který je touto změnou sledován (zajistit to, že odsouzení budou moci disponovat alespoň 150 Kč měsíčně) se navrhuje zakotvení takového mechanismu, kterým bude zajištěno „doroovnání“ částky, s níž mohou odsouzení nakládat, do částky 150 Kč (bude jim poskytnuta pouze částka v takové výši, aby celkový obnos, s nímž mohou nakládat, byl roven právě 150 Kč). Jako příklad lze uvést situaci, kdy odsouzený ke stanovenému dni (ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování pracovní odměny) může volně disponovat s částkou 70 Kč – v takovém případě, nedostane-li při rozúčtování z jiných zdrojů žádné jiné peněžní prostředky, s nimiž by mohl volně nakládat, mu bude poskytnuto jako sociální kapesné 80 Kč.

Zavedením sociálního kapesného ale není nijak dotčeno pravidlo, že odsouzenému, který nemá základní hygienické prostředky ani peněžní prostředky na jejich zakoupení, poskytne správa věznice základní hygienické potřeby v nutném množství a sortimentu. Tím bude v souvislosti s poskytováním sociálního kapesného (a jeho navýšením) zajištěno, že žádný odsouzený se neocitne v situaci, kdy nebude mít k zajištění základní potřeby (ať již hygienické či korespondenční či jiné).

VII. 2 Posouzení věci

25. Žalobce se domáhá soudní ochrany prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s., který spatřuje v tom, že mu za měsíc červenec a srpen 2024 nebylo vyplaceno sociální kapesné, na něž mu měl vzniknout nárok dle § 16 odst. 8 ZVTOS.
26. Nezákonným je podle § 82 s. ř. s. takový zásah, u něhož jsou kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). V případě záporní zásahové žaloby je pak nutno, aby zásah nebo jeho důsledky trvaly, případně aby hrozilo opakování zásahu (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-69, či ze dne 3. 11. 2015, č. j. 4 Azs 155/2017-20).

27. Samotné neposkytnutí sociálního kapesného lze považovat za zásah správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. Nepředstavuje rozhodnutí a žalobce ani nenapadá pouhé sdělení vězeňské služby o sociálním kapesném. Zásah spočívající ve faktickém nekonání správního orgánu (nevyplacení sociálního kapesného) mohou správní soudy podrobit věcnému přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 9 Aps 18/2013-25, bod 18). Tento zásah byl nepochybně zaměřen přímo proti žalobci.
28. Obě strany odvíjejí svá stanoviska od výkladu § 16 odst. 8 ZVTOS, který stanovuje dvě podmínky pro poskytnutí sociálního kapesného. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce naplňuje první z nich, tedy není zařazen do práce a ani práci neodmítl bez závažného důvodu. Sporné je však naplnění druhé podmínky, čili žalobcova možnost volně nakládat s penězi ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč. Strany se konkrétně přou o to, k jakému okamžiku má být posuzována možnost žalobce disponovat s penězi v této výši.
29. Žalobce odvíjí svůj nárok na sociální kapesné od částky, s níž mohl disponovat právě v den rozúčtování pracovní odměny. Žalovaná přistupuje ke vzniku nároku odlišně. V den rozúčtování pracovní odměny zohledňuje pohyby na osobním účtu odsouzeného za uplynulý kalendářní měsíc.
30. Co se týče měsíce **července 2024**, z měsíčního rozúčtování a z výpisu z konta žalobce (č. l. 16 a 17 správního spisu) vyplývá, že na jeho osobní podúčet v průběhu tohoto měsíce dorazily částky ve výši 2 320 Kč. Na konci měsíce měl na osobním podúčtu 430 Kč. Mezi stranami není sporu, že v den rozúčtování (14. 8. 2024) měl žalobce nadále na osobním podúčtu 430 Kč. Soud nicméně nesouhlasí s žalobcovou úvahou, že s těmito prostředky nemohl reálně disponovat, neboť 30 Kč bylo blokových na léky (uhrazeno dne 16. 8. 2024) a 400 Kč na poplatek za rádio (200 Kč uhrzeno dne 21. 8. 2024). Žalovaná doložila, že žalobce s těmito pravidelnými platbami za uvedené položky v minulosti souhlasil (bod 14 výše). K blokování a následnému strhávání těchto částek docházelo na základě jeho svobodného rozhodnutí, což žalobce nepopírá. Žalobce o těchto pohybech předem věděl a mohl je kdykoli zrušit. Jednalo se tedy o předvídatelné platby v jeho plné dispozici. Soud uzavírá, že za měsíc červenec 2024 nevzniknul žalobci nárok na přiznání sociálního kapesného ani při zohlednění pohybů na osobním účtu za celý měsíc (výklad žalovaného), ani při zohlednění stavu na účtu pouze v den rozúčtování pracovní odměny (výklad žalobce).
31. Co se týče měsíce **srpna 2024**, ze správního spisu vyplývá, že žalobce neobdržel v jeho průběhu žádné finanční prostředky. Podle měsíčního rozúčtování (č. l. 18 správního spisu) měl na osobním podúčtu na konci měsíce srpna 200 Kč. Podle výpisu z konta (č. l. 19 správního spisu) měl ke dni rozúčtování 13. 9. 2024 na svém osobním podúčtu 0 Kč. Žalovaná k tomu vysvětlila, že 200 Kč bylo žalobci dne 13. 9. 2024 strženo na úhradu nákladů výkonu trestu.
32. Pokud by měl soud přistoupit na výklad § 16 odst. 8 ZVTOS prosazovaný žalovanou, potom by žalobci skutečně nevzniknul nárok na poskytnutí sociálního kapesného, neboť v průběhu měsíce srpna měl na osobním podúčtu částku převyšující 150 Kč, s níž mohl volně nakládat. S touto konstrukcí však zdejší soud nemůže souhlasit. Především jí nesvědčí jazykové znění § 16 odst. 8 ZVTOS, jež směřuje ke sledování, zda odsouzený nemohl „*ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování pracovní odměny, volně nakládat s penězi ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč...*“

33. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu odvíjet poskytnutí sociálního kapesného od pohybu na osobním účtu odsouzeného v průběhu předchozího kalendářního měsíce, mohl zvolit jazykové vyjádření, jež dříve zakládalo poskytnutí sociálního balíčku, tedy benefit nahrazený sociálním kapesným (bod 24 výše). Ve znění do 30. 4. 2025 znělo dané ustanovení ZVTOS:

§ 16 Sociální podmínky odsouzených a poskytování zdravotních služeb

...

(8) Odsouzenému, který není zařazen do práce, neodmítl bez závažného důvodu práci a neměl v období jednoho kalendářního měsíce jiný příjem nebo jiné finanční prostředky ve výši alespoň 100 Kč, poskytuje věznice jedenkrát za měsíc balíček, který obsahuje základní věci osobní potřeby.

34. Z této formulace je zřejmé, že směřuje ke sledování „období jednoho kalendářního měsíce“. Novelizace stejného ustanovení zákona na text „ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování“ nemůže rozumně vést k závěru, že i nyní má být postupováno stejně jako podle předchozí formulace a praxe.
35. Úmysl zákonodárce je zřejmý i z důvodové zprávy k novelizovanému ustanovení zakotvujícímu sociální kapesné: „Jako příklad lze uvést situaci, kdy odsouzený ke stanovenému dni (ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování pracovní odměny) může volně disponovat s částkou 70 Kč – v takovém případě, nedostane-li při rozúčtování z jiných zdrojů žádné jiné peněžní prostředky, s nimiž by mohl volně nakládat, mu bude poskytnuto jako sociální kapesné 80 Kč.“ Správní orgán má tedy podle důvodové zprávy vycházet z jednoho stanoveného dne.
36. Soud proto uzavírá, že pokud žalobce nemohl ke dni rozúčtování 13. 9. 2024 volně nakládat s penězi ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč, vzniknul mu nárok na poskytnutí sociálního kapesného za měsíc srpen 2024. Soud plně rozumí úvaze žalovaného o tom, že sociální kapesné nemá sanovat žalobcem volně spotřebované prostředky. Přehled žalobcových výdajů předcházejících dni rozúčtování 13. 9. 2024 však nevypovídá o tom, že by usiloval o obcházení zákona v podobě utrácení prostředků k tomuto dni v úmyslné snaze dosáhnout na sociální kapesné.
37. Žalobce závěrem požadoval, aby soud žalované uložil uhrazení odškodného ve výši 20 000 Kč za způsobenou psychickou újmu. Nicméně ve správní justici není soud oprávněn o tomto typu náhrady škody rozhodovat (§ 4 s. ř. s.). Oslabení vztahu s blízkými a nedůstojné podmínky ve výkonu trestu žalobce neoznačil za samostatný zásah, pouze za důvod pro uložení žalované, aby mu nahradila způsobenou nemajetkovou (psychickou) újmu.

VIII. Závěr a náklady řízení

38. Protože žalobci vzniknul zákonný nárok na poskytnutí sociálního kapesného a toto kapesné mu nebylo poskytnuto, byl na svých právech přímo zkrácen nezákonným zásahem správního orgánu. Krajský soud proto žalobě podle § 87 odst. 2 s. ř. s. vyhověl a určil, že neposkytnutí sociálního kapesného žalobci za srpen 2024 bylo nezákonným zásahem (výrok I.). Jelikož tento zásah nadále trvá, přikázal soud žalované, aby žalobci sociální kapesné za měsíc srpen 2024 poskytla do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.). Uvedená povinnost odpovídá povinnosti obnovit stav před zásahem ve smyslu § 87 odst. 2 s. ř. s. Ve zbytku soud žalobu zamítnul (výrok III.). Jednak neshledal nezákonnost v neposkytnutí sociálního kapesného žalobci za měsíc červenec 2024. Také není oprávněn přiznávat odškodné za újmu způsobenou zásahem, jak požadoval žalobce.

39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce byl ve věci úspěšný ve vztahu poskytnutí sociálního kapesného za jeden ze dvou tvrzených měsíců roku 2024. Dle názoru soudu je proto úspěch účastníků v řízení v zásadě srovnatelný, a proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. listopadu 2025

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystrické a soudců Ľubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše v právní věci

žalobce: J. M.
proti
žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Znojmo
sídlem Dyjská 4, Znojmo

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v nevyplacení sociálního kapesného za měsíce červenec a srpen 2024, doplňujícím usnesením,

takto:

- I. Žaloba se **odmítá** v části, v níž se žalobce domáhal zaplacení náhrady škody ve výši 20 000 Kč za způsobenou psychickou újmu.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Brně rozhodl rozsudkem ze dne 24. 11. 2025, č. j. 29 A 104/2024-40, tak, že se určuje, že neposkytnutí sociálního kapesného žalobci za měsíc srpen 2024 je nezákonným zásahem (výrok I.), že se žalované příkazuje poskytnout žalobci sociální kapesné za měsíc srpen 2024 do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), že se ve zbytku žaloba zamítá (výrok III.), že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).
2. Kromě nároku na poskytnutí sociálního kapesného, jež bylo podstatou žaloby, vznesl žalobce také nárok na zaplacení odškodného 20 000 Kč za psychickou újmu. Tu mu měla jednak způsobit žalovaná porušením zákona (nevyplacením sociálního kapesného) a restriktivním přístupem po vznesení požadavku na sociální kapesné (omezením styku s blízkými, omezením přístupu k hygienickým potřebám).
3. Byť se krajský soud k tomuto nároku při vyhlášení rozsudku vyjádřil, toto odůvodnění nenachází svůj odraz ve výrocích rozsudku. Proto nyní krajský soud doplňuje, že v případě tohoto nároku v první řadě zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, za kterých může ve věci jednat, tedy i příslušnost podle § 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

4. Podle § 46 odst. 2 s. ř. s. soud návrh odmítne mimo jiné tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.
5. Z příslušné části obsahu i petitu žaloby vyplývá, že žalobce se domáhá mj. peněžité náhrady nemajetkové újmy způsobené veřejnou mocí. Jde tudíž o specifický soukromoprávní spor, k jehož řešení může žalobce využít zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).
6. Krajský soud proto musí podanou žalobu v tomto rozsahu odmítnout podle § 46 odst. 2 s. ř. s. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Poučení:

Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení využít opravné prostředky podle zákona č. 82/1998 Sb. Žalobu může podat k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 za podmínky uplatnění nároku na náhradu škody dle § 14 tohoto zákona. Jestliže tak žalobce v této lhůtě učiní, platí, že řízení o takovém nároku bylo zahájeno dnem, kdy jeho žaloba došla soudu ve správním soudnictví.

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. 11. 2025

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu